

अथ त्रिषंयुक्तेष्टित्रयं विधित्सुः प्रथमं त्रिषंयुक्तमनुक्रामति आग्नावैष्णवमिति । त्रिभिर्ह-
विभिः संयुक्तं तेन यजेत । देवा एतेन त्रिषंयुक्तेन सहायभूतान्कर्मकरान्पुरुषान्प्राप्तवन्तः ॥१॥
विष्णोर्वतारस्वीकारेण मनुष्यसम्बन्धान्मनुष्याः सर्वे वैष्णवाः विष्णवधिष्ठिताः ॥२॥ पुरु-
षवान् पुरुषसहायवान् । वामनो ह्रस्वाङ्गः ॥३॥ वर्चो ब्राह्मं तेजः ॥१॥ अवर्चसः अतेज-
स्कस्य यद्यपि व्याप्तिः सर्वपदार्थव्यापनशक्तिरस्ति तथापि तया व्याप्त्यापि न खल्वर्थः प्र-
योजनं विद्यते ॥१२॥ अथानन्तरदिवसकर्तव्यं द्विहविष्कं यागं विधत्ते अथ श्व इति । अनू-
चीने पूर्वापरीभूते अहनो अनूचीनाहम् क्रियाविशेषणमेतत् वैश्वानरेष्ट्या पूर्वस्मिन्दिने यजेत
वारुण्यापरस्मिन्दिने एवं भिन्नतत्त्वेणैतौ यागौ कार्यौ एकस्मिन्नेवाहनि वा समानतत्त्वाभ्यां
यष्टव्यमित्याह समानबर्हिर्भ्यामिति बर्हिरुपलक्षितं कृत्स्नं तत्त्वं समानं साधारणं ययोः ते
समानबर्हिषो ॥१३॥ ग्रन्थिर्नाम पाशः । अयं दक्षिणाभेद इष्टोर्भिन्नतत्त्वे वेदितव्यः समा-
नतत्त्वे हि एकेनैव द्रव्येण परिक्रिता ऋविजः कृत्स्नं प्रयोगज्ञातं कुर्वन्ति ॥१७॥ ५॥२॥

प्रथमब्राह्मणे द्वादश रत्नहवींष्यनुदिनं क्रमेण कर्तव्यान्युच्यन्ते । अग्नौ गार्हपत्याहवनी-
यौ अरण्योः पृथक् पृथक् संरोप्य प्रतिदिवसं तत्तद्गृहं गत्वा तत्र तत्र निर्मथ्य यष्टव्यमिति
सर्वेष्टिसाधारणमिदम् । रत्नं रत्नवत्प्रशस्तं गवेषणीयं वस्तु । तस्मै सेनान्यै सूयते तेनानु-
शायते । तद्गृहगमनेन तं सेनान्यं स्वमात्मीयमनपक्रमिणमनतिलङ्घिनं कृतवान्भवति
॥१॥ शितिपृष्ठः श्वेतपृष्ठः । तस्या उपरिभागे अर्यम्णाः सूर्यस्य एष परिदृश्यमानः पन्था मार्गः
स च किरणसम्बन्धाद्धेतः ॥२॥ सूयमानस्येति सुन्वतो यजमानस्यैव ॥३॥ कृताभिषेकस्य
राज्ञो मुख्या स्त्री महिषी । दुहे दुग्धे लोपस्त आत्मनेपदेष्टिति (पा० ७. १. ४१.) तल्लोपः ॥४॥
ग्रामं नयतीति ग्रामणीः वैश्यानां महत्तरः । पृषन् विन्दुमान् श्वेतरक्तकृष्णविन्दुयुतः । पृ-
षतो गौर्यदस्ति एतद्गृहाणां भूमेति पदयोजना ॥५॥ क्षत्रा नाम यष्टिहस्तोऽन्तःपुराध्यक्षः
सर्वेषां नियन्ता प्रतिहारापरपर्यायः । श्वेतः (!) शुक्लवर्णः ॥७॥ संग्रहीता नाम रथयोजिता ।
सव्यष्टपदेन संग्रहीतोच्यते । सयोनौ समानस्थानौ । यमौ सहैवैकस्या मातुर्गर्भादुत्पन्नौ अ-
नूचीनगर्भा अनुक्रमेण पौर्वापर्येण ज्ञातगर्भा ॥८॥ राज्ञः प्राप्तं षष्ठं भागं प्रजाभ्यो गृहीत्वा राज्ञे
दोग्धि प्रयक्तीति भागदुघः । पूषा नाम मार्गसंरक्षको देवः देवानां भागदुघः भागं दोग्धि
स हि यजमानदत्तानि हवींषि मार्गे रक्षोभ्यः संरक्ष्य तांस्तान्देवानामयति । see २. ५. ८.
॥१॥ अक्षावापो नामाक्षाणां क्षेप्ता अक्षगोप्ता वा द्यूतकारः । गोविकर्तः मृगयासहायभूतो गो-
हिंसको व्याधः । गवोधुकाः (!) अरण्यगोधूमान् । सम्पदः कामाय समृद्धाभिलाषसिद्ध्यर्थम्
। सभायां सभास्थले द्यूतस्थाने यामिमां पणवेन कृतां गां घ्नन्ति कितवाः (see ३. ५. २३.)
तत्र तामेतां (°मेतं Cod.) रुद्रोऽभिमन्यते क्रूरकर्मवात् स नस्य (?) रुद्रः परम्पर[य]ाधिदेव-
नात्मक इत्याह अग्निर्वै रुद्र इति स चाग्निरधिदेवनं द्यूताधिकरणं स्थानम् अधिदेवनात्मक-
स्याग्नेः अक्षावापाङ्गाराः (!?) तमेवमधिदेवनात्मकं रुद्रमेतेनाक्षावापगृहसम्भृतगवोधुकानि-
ष्पन्नहविषा प्रीणाति तर्पयति । तस्य गृहेषु अनुमता अध्वर्युप्रभृतिभिरनुज्ञाता सती गौर्हन्यते
गोविकर्तेन हिंस्यते अतो गोविकर्तगृहादानीतगवोधुका हननाभिमानिनो रुद्रस्य हविष्ट्वे यो-
ज्या इत्यर्थः । नखरो निःकोशोऽसिः कृपाणः । वालदाम्ना रोमस्रजा प्रबद्धमक्षावपनं पात्रम्
अक्षा उप्यन्तेऽस्मिन्नित्यक्षावपनमक्षस्थानावपनपात्रम् । एतदु हीति तयोस्तद्व्ययं स्वं भ-